

Sygn. akt II AKa 372/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2014 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Bogusław Tocicki
Sędziowie:	SA Jerzy Skorupka (spr.) SA Cezariusz Baćkowski
Protokolant:	Aldona Zięta

przy udziale prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Teresy Łozińskiej - Fatygi

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2014 roku

sprawy **R. B. (1)**

oskarżonego z art. 258 § 3 k.k.; art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k.; art. 299 § 1 i § 5 k.k.;

D. D. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.; art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k.; art. 299 § 1 i § 5 k.k.;

A. B.

oskarżonej z art. 258 § 1 k.k.; art. 299 § 1 i § 5 k.k.;

E. L.

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.;

P. O. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.;

M. B.

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.;

G. B.

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.;

z powodu apelacji wniesionych przez wszystkich wymienionych oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 5 lipca 2013 roku, sygn. akt III K 232/10

I. uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego R. B. (1) i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania,

II. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego D. D. (1) w ten sposób, że za podstawę skazania tego oskarżonego za czyn przypisany mu w punkcie VI części rozstrzygającej przyjmuje przepis art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 299 § 1 k.k. wymierza mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, uznając, że kara łączna wymierzona temu oskarżonemu w punkcie XIV części rozstrzygającej utraciła moc;

III. w pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego D. D. (1) utrzymuje w mocy;

IV. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych A. B., E. L., P. O. (1), M. B. i G. B.;

V. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierza D. D. (1) karę łączną 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zalicza oskarżonemu D. D. (1) na poczet wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od dnia 4 listopada 2008 roku do dnia 25 czerwca 2009 roku;

VII. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. C. 600 złotych z tytułu obrony oskarżonego M. B. w postępowaniu odwoławczym oraz 138 złotych z tytułu zwrotu podatku VAT;

VIII. zasądza na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze od oskarżonych:

- D. D. (1) 3303,30 zł, w tym opłatę za obie instancje,

- A. B. 303,30 zł, w tym opłatę za drugą instancję,

- E. L. 283,30 zł, w tym opłatę za drugą instancję,

- P. O. (1) 223,30 zł, w tym opłatę za drugą instancję,

- M. B. 1421,30 zł, w tym opłatę za drugą instancję,

- G. B. 683,30 zł, w tym opłatę za drugą instancję.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 5 lipca 2013 r., III K 232/10:

I. oskarżonego R. B. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 258 § 3 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

II. oskarżonego R. B. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku, z tym, że:

- w zakresie podpunktu „c” ustala, iż dokonywał sprzedaży oleju napędowego, w wystawianych dokumentach poświadczając nieprawdę stwierdzając, iż transakcje dotyczą komponentów do produkcji paliw, tj. oleju opałowego i rzepakowego oraz grzewczego (...) kwitując jego odbiór o łącznej wartości nie mniejszej niż 377.134,63 zł, a nadto, iż faktura VAT (...) z dnia 15.02.2005 r. została wystawiona na kwotę 4.200 zł brutto tytułem sprzedaży oleju opałowego (...) w ilości 2000 litrów dla PHU (...) zs. w P. oraz iż faktura VAT (...) z dnia 07.02.2005 r. została wystawiona na kwotę 3.450 zł brutto tytułem sprzedaży oleju opałowego (...) w ilości 1500 litrów dla PHU (...) zs. w P.;
- w zakresie podpunktu „d” ustala, iż wystawił paragony fiskalne w okresie od 10 lutego 2005 r. do 28 października 2005 r.;
- w zakresie podpunktu „e” ustala, iż wystawił nie mniej niż 23 paragony fiskalne na łączną kwotę nie mniejszą niż 869.962,40 zł w okresie od lutego do 12 czerwca 2006 r., tj. czynu z art. 271 § 1 i § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz art. 33 § 1 i § 2 k.k. wymierza mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz karę 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny po 100 (sto) złotych każda,

III. oskarżonego R. B. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt III części wstępnej wyroku, z tym, że ustalił, iż podejmował czynności zmierzające do ukrycia środków pieniężnych w kwocie nie mniejszej niż 12.476.738,04 zł, tj. czynu z art. 299 § 1 i § 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 299 § 5 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

IV. oskarżonego D. D. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt IV części wstępnej wyroku, z tym, że przyjął, iż dopuścił się go w okresie od 5 sierpnia 2002 r. do grudnia 2007 r., tj. czynu z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

V. oskarżonego D. D. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt V części wstępnej wyroku, z tym, że przyjął, iż działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. (1) wystawił nie mniej niż 23 paragony fiskalne na łączną kwotę nie mniejszą niż 869.962,40 zł w okresie od lutego do 12 czerwca 2006 r., tj. czynu z art. 271 § 1 i § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz art. 33 § 1 i § 2 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz karę 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny po 100 (sto) złotych każda,

VI. oskarżonego D. D. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt VI części wstępnej wyroku, z tym, że ustalił, iż czynu tego dopuścił się w okresie od 21 lutego 2006 r. do 20 grudnia 2006 r. podejmując czynności zmierzające do ukrycia pochodzenia środków pieniężnych w łącznej kwocie nie mniejszej niż 2.911.768 zł, tj. czynu z art. 299 § 1 i § 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 299 § 5 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

VII. oskarżoną A. B. uznał za winną popełnienia czynu opisanego pkt VII części wstępnej wyroku, z tym, że przyjął, iż dopuściła się go w okresie od stycznia 2004 r. do stycznia 2006 r., tj. czynu z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył jej karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

VIII. oskarżoną A. B. uznał za winną popełnienia czynu opisanego w pkt VIII części wstępnej wyroku, z tym, że ustalił, iż dopuściła się go w okresie od 19 stycznia 2004 r. do 22 grudnia 2005 r., a nadto, iż podejmowała czynności zmierzające do ukrycia środków pieniężnych w kwocie nie mniejszej niż 3.515.225,04 zł, tj. czynu z art. 299 § 1 i § 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 299 § 5 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

IX. oskarżonego E. L. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt XI części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

X. oskarżonego P. O. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt XII części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XI. oskarżonego M. D. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt XIV części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XII. oskarżonego M. B. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt XVI części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XIII. oskarżonego G. B. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt XVII części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XIV. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzono oskarżonym R. B. (1), D. D. (1) i A. B. kary łączne pozbawienia wolności, a to:

1. oskarżonemu R. B. (1) - 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;
2. oskarżonemu D. D. (1) - 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;
3. oskarżonej A. B. - 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności,

XV. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 i § 2 k.k. wykonanie kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec oskarżonych A. B., E. L., P. O. (1), M. B., M. D. i G. B. warunkowo zawieszono na okres prób lat 3 (trzech),

XVI. na podstawie art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 2 k.k. oddano oskarżonych A. B., E. L., P. O. (1), M. B., M. D. i G. B. w okresie próby pod dozór kuratora sądowego,

XVII. na podstawie art. 71 § 1 k.k. i art. 33 § 1 i § 3 k.k. wymierzono oskarżonym E. L., P. O. (1), M. B., G. B. oraz M. D. kary grzywny, a to:

1. oskarżonym E. L. i P. O. (1) po 100 (sto) stawek dziennych po 10 zł (dziesięć złotych) każda;
2. oskarżonym M. B., G. B. oraz M. D. po 100 (sto) stawek dziennych po 50 zł (pięćdziesiąt złotych) każda,

XVIII. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono oskarżonym R. B. (1) oraz D. D. (1) na poczet wymierzonych im kar łącznych pozbawienia wolności okresy tymczasowego aresztowania od dnia 4 listopada 2008 r. do dnia 25 czerwca 2009 r.,

XIX. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono oskarżonej A. B. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okres zatrzymania od dnia 4 listopada 2008 r. do dnia 5 listopada 2008 r.,

XX. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono oskarżonemu M. D. na poczet orzeczonej kary grzywny okres zatrzymania od dnia 4 listopada 2008 r. do dnia 5 listopada 2008 r., przyjmując, iż jeden dzień zatrzymania jest równy dwóm dziennym stawkom grzywny,

XXI. zasądzone od oskarżonych R. B. (1), D. D. (1), A. B., E. L., P. O. (1), M. D., M. B. i G. B. na rzecz Skarbu Państwa wydatki spowodowane ich sprawami oraz wymierzono im opłaty w kwotach:

1. oskarżonemu R. B. (1) w kwocie 1400 zł;
2. oskarżonemu D. D. (1) w kwocie 1300 zł,
3. oskarżonej A. B. w kwocie 300 zł;
4. oskarżonemu E. L. w kwocie 280 zł;

5. oskarżonemu P. O. (1) w kwocie 220 z;

6. oskarżonym M. D., M. B. i G. B. w kwotach po 680 zł.

Z wymienionym wyrokiem nie zgodzili się oskarżeni: R. B. (1), A. B., G. B., D. D. (1), M. B., E. L. i P. O. (2).

Obrońca oskarżonego R. B. (1) adw. D. M. w apelacji zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 271§1 i 3 KK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez przyjęcie, że oskarżony R. B. (1) poświadczył nieprawdę w dokumentach dotyczących zakupu i sprzedaży (w tym w wystawianych fakturach, paragonach fiskalnych) i poświadczenie nieprawdy miało na celu przejęcie przez oskarżonego kwot należnych Skarbowi Państwa z tytułu podatku akcyzowego od oleju napędowego oraz od podatku od towarów i usług, podczas gdy oskarżony R. B. (1) nie miał świadomości, że wystawienie oddzielnych paragonów czy faktur VAT na olej rzepakowy, sojowy czy komponenty, podczas gdy nabywcy tych towarów wskazywali aby wlać je do jednego opakowania czy do jednej cysterny, a których to sprzedaży R. B. (1) dokonywał i dokumentował ww. sposób stanowi naruszenie obowiązujących przepisów prawa, a więc oskarżony nie mógł tym samym wyczerpać znamion strony podmiotowej ww. przepisu, albowiem nie sposób przypisać temu oskarżonemu umyślności w żadnej jej postaci (tak w oryginale),

2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 271§1 i 3 KK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez przyjęcie, że oskarżony R. B. (1) poświadczył nieprawdę w dokumentach dotyczących zakupu i sprzedaży i poświadczenie tej nieprawdy miało na celu przejęcie przez oskarżonego kwot należnych Skarbowi Państwa z tytułu podatku akcyzowego od oleju napędowego oraz od podatku od towarów i usług, podczas gdy takie zachowanie oskarżonego nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 271§1 i 3 KK, gdyż wystawienie przez oskarżonego ww. dokumentów godziło li tylko w obowiązek podatkowy,

3. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 424 KPK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, polegającą na braku w uzasadnieniu rozważań prawnych co do znamion strony podmiotowej przepisu art. 271§1 i 3 KK, a w szczególności z jakich faktów, okoliczności i dowodów wywiódł sąd meriti umyślność oskarżonego R. B. (1) oraz nierozstrzygnięci przez sąd kwestii wzajemnego stosunku dwóch norm prawnych: z art. 271 KK i art. 62 KKS oraz czy zachodzi pomiędzy tymi przepisami stosunek specjalności,

4. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7, 366, 4, 5§2 KPK w zw. z art. 410 KPK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy poprzez brak przeprowadzenia dowodu z postanowienia z dnia 30 grudnia 2010 r. wydanego przez Prokuraturę Apelacyjną w Poznaniu w sprawie Ap V Ds. 44/09, dotyczącego obrotu olejem grzewczym T., sprzedawanym przez spółkę (...) i niedokonanie oceny tego dowodu w kontekście zarzutów stawianych temu oskarżonemu w pkt II a, II b i II c wyroku, tj. zakupu i sprzedaży tego oleju, podczas gdy przeprowadzenie, ujawnienie i ocena tego dowodu miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i prowadziłyby do odmiennych wniosków, niż te, które wyciągnął sąd meriti wydając wyrok, a mianowicie, że oskarżony kupował ze spółki (...) olej grzewczy T., a nie jak przyjął sąd olej napędowy (k. 19 uzasadnienia) i dalej taki olej jako olej grzewczy sprzedawał, a nie jako olej napędowy i jednocześnie obrońca wnosi o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z 2 wydruków ze stron internetowych, w tym jednego wydruku ze strony Prokuratury Apelacyjnej w Poznaniu na okoliczność zakresu przedmiotowego i podmiotowego śledztwa Ap V Ds. 44/09 i poczynionych w nim ustaleń, co do charakteru oleju o nazwie T.,

5. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7, 4, 5§2 i 410 KPK mogąc mieć wpływ na treść orzeczenia, polegającą na wybiórczym potraktowaniu zeznań M. N., które brew temu co ustalił sąd miały znaczenie dla winy i sprawstwa oskarżonego R. B. (1), z uwagi na to, że sąd pominął i nie ocenił zeznań w części, w której świadek na rozprawie w dniu 25 maja 2012 r. zeznał, że sprzedawał taki produkt jaki zakupił od firmy (...) (zarzut II c części wstępnej wyroku) i jak dalej zeznał, jeśli kupował olej opałowy, to był to olej opałowy i dalej sprzedawał go jako olej opałowy i tak ten produkt

był określony w fakturze VAT, zaś jeśli kupował olej napędowy i tak to było określone w wystawionej fakturze, to był to olej napędowy i dalej sprzedawał go jako olej napędowy,

6. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 299§1 KK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez przyjęcie, że oskarżony R. B. (1) podejmował czynności zmierzające do ukrycia środków pieniężnych w kwocie 12.476.738,04 zł. poprzez ich wpłatę na osobisty rachunek bankowy A. D. i D. D. (1), a następnie poprzez ich przelanie na rachunek firmowy tych osób dokonywał opłacenia należności wynikających z zobowiązań finansowych zaciąganych przez firmę (...), (...) A. B. oraz (...) D. D. (1), podczas gdy takie zachowanie oskarżonego nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 299§1 KK, albowiem oskarżony nie zmierzał do ukrywania środków pieniężnych, a do pokrycia zobowiązań za zakupione towary od swoich kontrahentów (olej opałowy, olej grzewczy, olej rzepakowy, sojowy, rozpuszczalnik, parafina itd.), co zresztą sąd ustalił na k. 11-13, 37-47 i 60-70 uzasadnienia wyroku,

7. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 299§5 KK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez przyjęcie, że oskarżony R. B. (1) podejmował czynności zmierzające do ukrycia środków pieniężnych w kwocie 12.476.738,04 zł. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, podczas gdy sąd nie ustalił i nie wykazał, aby pomiędzy tymi osobami zachodziła wola przestępczego współdziałania stanowiącego znamię typu kwalifikowanego oraz, aby można im było przypisać umyślność,

8. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 424 KPK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, polegająca na braku w uzasadnieniu rozważań co do strony podmiotowej przepisu art. 299§1 i 5 KK, poprzez wskazanie jakie przychody bądź ich część, z firmy (...) oraz podmiotu (...) D. D. (1) pochodziły z „nielegalnego obrotu paliwami” oraz wskazania, ustalenia i uzasadnienia, na czym polegało owo przestępne zachowanie oskarżonego R. B. (1), a także niewskazanie z jakich faktów, okoliczności i dowodów wywiódł sąd umyślność tego oskarżonego oraz innych osób mających działać z nim wspólnie i w porozumieniu,

9. błędne ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę orzeczenia, mogące mieć wpływ na jego treść, polegające na:

a. przyjęciu, że oskarżony R. B. (1) kierował zorganizowaną grupą przestępczą, gdy nie pozwala na takie przyjęcie zebrany materiał dowodowy, albowiem nie sposób przyjąć, że R. B. (1) działał umyślnie z zamiarem bezpośrednim,

b. przyjęcie, że oskarżony R. B. (1) mieszał olej rzepakowy lub sojowy z komponentami – rozpuszczalnikami – dopuszczając się tzw. procedury „blendowania” uzyskując w ten sposób produkt o parametrach zbliżonych do oleju napędowego, podczas gdy sąd nie ustalił (tzw. błąd braku) czy tego typu mieszanie jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa oraz czy tak pomieszane substancje rzeczywiście będą produktem o parametrach zbliżonych do oleju napędowego,

c. przyjęcie, że oskarżony R. B. (1) prowadził sprzedaż oleju napędowego oraz oleju opałowego w ramach firmy (...) A. B., (...) D. D. (1), pomimo, że te firmy nie uzyskały koncesji na obrót paliwami, choć o takie zezwolenie się ubiegały, konsekwencją czego miało być wystawianie przez oskarżonego w ramach tych firm faktur i rachunków nieodzwierciedlających rzeczywistych procesów gospodarczych, zwłaszcza faktur zakupowych, a co za tym idzie zachodziła konieczność wystawienia fikcyjnych dokumentów dotyczących rzekomej sprzedaży oleju opałowego, gdy zgodnie z obowiązującym stanem prawnym w latach 2002 – 2004, tj. przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (art. 32 i nast.), podmioty prowadzące sprzedaż w zakresie paliw płynnych i dotyczyło to wyłącznie oleju opałowego lekkiego oraz oleju napędowego, dopiero po uzyskaniu obrotu w kasie 500.000 Euro miały obowiązek złożenia wniosku o uzyskanie koncesji na ich obrót, a dopiero w wypadku jej nieuzyskania, miały obowiązek zaniechania prowadzenia tej działalności, a dla prowadzenia sprzedaży oleju opałowego ciężkiego, oleju opałowego (...), parafiny, rozpuszczalnika (...), oleju sojowego, rzepakowego i oleju grzewczego (...) nie była wymagana w latach 2001-2008 koncesja na sprzedaż tych produktów,

10. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7, 4, 5§2 KPK w zw. z art. 167 i 193 KPK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, polegającą na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy, poprzez brak przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresy chemii, a co za tym idzie, niewyjaśnienie, czy na skutek pomieszczenia oleju

rzepakowego lub sojowego z komponentami w postaci rozpuszczalnika lub parafiny uzyska się produkt o parametrach zbliżonych do oleju napędowego, gdy przeprowadzenie i ocena tego dowodu miała istotne znaczenie dla ustalenia jakie ten produkt miał parametry i czy był on objęty podatkiem akcyzowym.

Podnosząc wymienione zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego R. B. (1) od popełnienia zarzucanych mu czynów bądź o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.

Obrońca oskarżonego R. B. (1) adw. A. H. (1) zarzucił wyrokowi obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na jego treść, tj. art. 406§1 KPK w zw. z art. 6 KPK poprzez pozbawienie oskarżonego R. B. (1) prawa do obrony wyrażającego się w prawie do zabrania głosu stron przez obu obrońców tego oskarżonego i niewyznaczenie mu terminu do ustanowienia innego obrońcy zdolnego do pełnienia swej funkcji, podczas gdy sąd zapewnił prawo głosu jedynie jednemu obrońcy, tj. D. M..

Mając to na uwadze, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W piśmie zatytułowanym „apelacja” substytut adw. A. H. (1) adw. A. H. (2), uzupełniając skargę ww. obrońcy R. B. (1) zarzucił wyrokowi:

I. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. przepisu:

1. art. 271§1 i 3 KK poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że oskarżony R. B. (1) umyślnie poświadczył nieprawdę w dokumentach księgowych dotyczących obrotu paliwami, podczas gdy postępowanie dowodowe nie dało podstaw do przyjęcia, że oskarżony ten miał świadomość popełnienia zarzucanych mu czynów, co jest warunkiem do przypisania sprawcy winy za ten czyn,

2. art. 299§1 i 5 KK, poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że R. B. (1) działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami wpłacając środki pieniężne w kwocie blisko 12,5 mln. zł. na poszczególne rachunki bankowe, w tym na rachunki bankowe innych osób, podejmował w ten sposób czynności zmierzające do ukrycia środków, podczas gdy celem wpłaty tych pieniędzy na poszczególne rachunki bankowe była konieczność uregulowania zobowiązań za uprzednio zakupione towary w postaci paliw od dostawców. Sąd nie ustalił też, aby osoby te działały umyślnie i aby zachodziła pomiędzy nimi wola przestępczego działania i porozumienia,

II. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj.

1. art. 406§1 KPK w zw. z art. 6 KPK poprzez pozbawienie oskarżonego R. B. (1) prawa do obrony wyrażającego się w prawie do zabrania głosu stron przez obu jego obrońców, w tym adw. A. H. (1) i niewyznaczeniu oskarżonemu terminu do ustanowienia innego obrońcy zdolnego do pełnienia tej funkcji, podczas gdy sąd zapewnił prawo głosu jedynie jednemu obrońcy, tj. adw. D. M.,

2. art. 424§1 pkt 2 KPK poprzez niedostateczne wyjaśnienie podstawy prawnej zaskarżonego wyroku, wyrażające się w braku podania dowodów, rozważań i ustaleń, które doprowadziły sąd do przyjęcia, że oskarżony R. B. (1) działał umyślnie przy popełnieniu czynów z art. 271§1 i 5 KK, a nadto, że wraz z innymi osobami miał świadomość popełnienia czynów z art. 299§1 i 5 KK.

III. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść, poprzez bezpodstawne przyjęcie, że:

1. oskarżony mieszał olej jadalny z rozpuszczalnikami, podczas gdy sąd nie ustalił, czy takie zachowanie jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa,

2. oskarżony kierował zorganizowaną grupą przestępczą, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do takiego przyjęcia,

3. oskarżony prowadząc obrót paliwami wystawiał rachunki nieodzwierciedlające rzeczywistych procesów gospodarczych, podczas gdy w poprzednio obowiązującym stanie prawnym (do roku 2008) do sprzedaży oleju opałowego, jadalnego, rozpuszczalnika nie była wymagana koncesja, natomiast zobowiązanie do uzyskania koncesji na obrót olejem napędowym i opałowym były jedynie podmioty, których obrót przekroczył równowartość pół miliona Euro,

IV. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności w wysokości 3 lat, która uniemożliwia zastosowanie warunkowego zawieszenia jej wykonania, a która od oceny wyroku, jego trafności, słuszności i poprawności uwzględniałaby w ostateczności szereg okoliczności o charakterze podmiotowym i przedmiotowym, gdyż stosownie do art. 53§1 i 2 KK, kara 3 lat pozbawienia wolności przekracza stopień społecznej szkodliwości czynów zarzucanych oskarżonemu R. B. (1).

Wskazując na powyższe zarzuty, apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i odmienne orzeczenie co do istoty sprawy i uniewinnienie oskarżonego R. B. (1) od wszystkich zarzucanych mu czynów, ewentualnie,
2. o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie,
3. o uchylenie o karze łącznej i wymierzenie kary za jednostkowe czyny w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, a następnie wymierzenie kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby.

Obrońca oskarżonego R. B. (1) adw. J. G. zarzucił wyrokowi:

I. w odniesieniu do czynu przypisanego w punkcie III dyspozytywnej części wyroku obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 299§1 KK wyrażającą się:

a. w przyjęciu trzelementowej konstrukcji przestępstwa prania brudnych pieniędzy oraz wynikającej stąd błędnej interpretacji przedmiotu czynności wykonawczej, czyli środka pochodzącego z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego,

b. błędnej interpretacji znamienia „czyn zabroniony”, z jakim związana ma być korzyść, z której pochodzą tzw. brudne pieniądze, wyrażającej się w jego określeniu jako „nielegalny obrót paliwami” bez wskazania kwalifikacji prawnej, jakiej obrót taki miałby podlegać,

c. w braku wskazania, któremu ze znamion czasownikowych przestępstwa z art. 299§1 KK odpowiadać miałyby przyjęta w opisie zawartym w punkcie III części dyspozytywnej wyroku skazującego czynność „ukrywania” oraz błędnej interpretacji zachowania polegającego na wpłacie pochodzących z czynu zabronionego środków na rachunek bankowy, jako realizującej to właśnie znamię,

II. w odniesieniu do czynu przypisanego w punkcie II dyspozytywnej części wyroku – obrazę przepisu prawa materialnego, tj. art. 271§1 KK wynikającą z niedostrzeżenia, że przypisany oskarżonemu czyn – zgodnie z przyjętym opisem – realizuje znamiona przestępstwa skarbowego z art. 62 KKS, a tym samym naruszenia – przy dokonywaniu kwalifikacji prawnej tego czynu – wynikającej z poglądów doktryny i judykatury zasady, że jeżeli sprawca wystawia fakturę nierzetelną, godząc w obowiązek podatkowy, to dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 62§2 lub §5 KKS, który to przepis pozostaje w stosunku do przepisu art. 271§1 KK w relacji *lex specialis derogat legi generali*, czego konsekwencją jest pominięcie zastosowania art. 8 KKS,

III. obrazę przepisów postępowania, mogącą mieć istotny wpływ na treść wyroku, a szerzej przedstawioną w apelacji obrońcy oskarżonego R. B. (1) – adw. D. M..

Mając na względzie podniesione zarzuty apelujący wniósł – w odniesieniu do czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie III części dyspozytywnej – o jego uniewinnienie, a w odniesieniu do czynów przypisanych oskarżonemu w punktach II i I części dyspozytywnej – uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonej A. B. adw. D. M. zarzucił wyrokowi:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 299§1 KK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez przyjęcie, że oskarżona A. B. podejmowała czynności zmierzające do ukrycia środków pieniężnych w kwocie 3.515.225,04 zł. poprzez ich wpłatę na swój osobisty rachunek bankowy, a następnie poprzez ich przelanie na należący do tej oskarżonej rachunek firmy (...), który był pełnomocnikiem dokonywał opłacenia należności wynikających ze zobowiązań finansowych zaciągniętych przez firmę (...), gdy takie zachowanie oskarżonej nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 299§1 KK, gdyż oskarżona ww. działaniem nie zmierzała w żaden sposób do ukrywania środków pieniężnych, a działający w jej imieniu R. B. (1) zmierzał li tylko do pokrycia zobowiązań za nabyte towary od kontrahentów firmy (...) (olej opałowy, olej grzewczy, olej rzepakowy, sojowy, rozpuszczalniki, itd.), a których to kontrahentów szczegółowo wymienił sąd w uzasadnieniu i takich też dokonał sąd ustaleń (co do płatności na rzecz kontrahentów) – k. 11-13 i 37-47 uzasadnienia,

2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 299§5 KK, poprzez przyjęcie, że oskarżona A. B. podejmowała czynności zmierzające do ukrycia środków pieniężnych w kwocie 3.515.225,04 zł. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, podczas gdy sąd nie ustalił i nie wykazał, aby pomiędzy tymi osobami zachodziła wola przestępczego współdziałania stanowiącego znamię typu kwalifikowanego oraz aby można było przypisać umyślność,

3. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 424 KPK mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na braku w uzasadnieniu rozważań prawnych co do znamion strony podmiotowej przepisu art. 299§1 i 5 KK poprzez wskazanie jakie przychody bądź ich część, z firmy (...) pochodziły z „nielegalnego obrotu paliwami” oraz wskazania, ustalenia i uzasadnienia na czym polegało owo przestępne zachowanie oskarżonej A. B., skoro sąd ustalił na k. 17 i 101 uzasadnienia, że firmą (...) kierował w rzeczywistości oskarżony R. B. (1), a także niewskazanie z jakich faktów, okoliczności i dowodów wywiódł sąd umyślność oskarżonej A. B. oraz innych osób mających działać z nią wspólnie i w porozumieniu,

4. błędne ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę orzeczenia, mogące mieć wpływ na jego treść, polegające na:

a. przyjęciu, że A. B. brała udział w zorganizowanej grupie przestępczej, gdy nie pozwala ma takie przyjęcie zebrany w sprawie materiał dowodowy, gdyż nie sposób przyjąć, że A. B. działała umyślnie z zamiarem bezpośrednim lub quasi-ewentualnym,

b. przyjęciu, że A. B. (mimo przyjęcia, że faktycznie firmą kierował R. B. (1) i on podejmował wszystkie decyzje) prowadziła sprzedaż oleju napędowego i oleju opałowego w ramach firmy (...), mimo że firma ta nie uzyskała koncesji na obrót paliwami, choć o takie zezwolenie ubiegała się, konsekwencją czego miała być wystawianie przez R. B. (1) w ramach tej firmy faktur, paragonów i rachunków nieodzwierciedlających rzeczywistych procesów gospodarczych – w tym faktur zakupowych, a co za tym idzie zachodziła konieczność wystawiania fikcyjnych dokumentów dotyczących rzekomej sprzedaży oleju opałowego, gdy zgodnie z obowiązującym stanem prawnym w latach 2004-2006, tj. z przepisami ustawy w dnia 10.04.1999 r. prawo energetyczne, podmioty prowadzące sprzedaż w zakresie paliw płynnych i dotyczyło to wyłącznie oleju opałowego lekkiego i oleju napędowego, dopiero po uzyskaniu obrotu w kwocie 500.000 Euro miały obowiązek złożenia wniosku o uzyskanie koncesji na ich obrót, a dopiero w wypadku jej nieuzyskania, miały obowiązek zaniechania prowadzenia tej działalności, a dla prowadzenia sprzedaży oleju

opałowego ciężkiego, oleju opałowego (...) parafiny, rozpuszczalnika (...), oleju sojowego, rzepakowego oraz oleju grzewczego T. nie była wymagana w latach 2004-2006 koncesja na sprzedaż tych produktów.

Podnosząc wymienione zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej A. B. od popełnienia zarzucanych jej czynów bądź o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.

Obrońca oskarżonego G. B. adw. D. M. zarzucił wyrokowi:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 258§1 KK poprzez przyjęcie, że oskarżony G. B. w okresie od sierpnia 2002 r. do grudnia 2007 r. we W., O., K. i innych miejscowościach brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1), podczas gdy oskarżony G. B. nie miał świadomości istnienia ww. grupy i nie mógł tym samym akceptować jej celów przestępczych i godzić się na to by je realizowano,

2. błędne ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę orzeczenia mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegające na:

a. przyjęciu przez sąd, że oskarżony G. B. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, gdy nie pozwala na takie przyjęcie zebrany w sprawie materiał dowodowy, gdyż nie sposób przyjąć, że oskarżony G. B. działał umyślnie z zamiarem bezpośrednim lub quasi-ewentualnym oraz niezasadnym przyjęciu, że oskarżony G. B. był zatrudniony przez R. B. (1) (k. 3,6,18,54 uzasadnienia), gdy oskarżony ten pracował tylko i wyłącznie dorywczo u R. B. (1),

b. przyjęcie przez sąd, że oskarżony G. B. był obecny przy mieszaniu oleju rzepakowego lub sojowego z komponentami – rozpuszczalnikami, dopuszczając się procederu tzw. blendowania, w związku z czym był uzyskiwany produkt o parametrach zbliżonych do oleju napędowego, podczas gdy sąd nie ustalił (błąd braku) czy tego typu mieszanie jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa oraz czy tak pomieszane substancje rzeczywiście będą produktem o parametrach zbliżonych do oleju napędowego,

c. przyjęciu przez sąd, że oskarżony G. B. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, która miała zajmować się nielegalnym obrotem paliwami, gdy zgodnie z obowiązującym stanem prawnym w latach 2002 – 2007, tj. z przepisami ustawy z dnia 10.04.197 r. prawo energetyczne (art. 32 i nast.), podmioty prowadzące sprzedaż w zakresie paliw płynnych i dotyczyło to wyłącznie oleju opałowego lekkiego i oleju napędowego dopiero po uzyskaniu obrotu w kwocie 500.000 euro miały obowiązek złożenia wniosku o uzyskanie koncesji na ich obrót, a dopiero w wypadku jej nie uzyskania, miały obowiązek zaniechania prowadzenia tej działalności, a dla prowadzenia sprzedaży sprzedaży oleju opałowego ciężkiego, oleju opałowego (...) parafiny, rozpuszczalnika (...), oleju sojowego, rzepakowego oraz oleju grzewczego T. nie była wymagana w latach 2001-2008 koncesja na sprzedaż tych produktów,

d. przyjęciu przez sąd, że oskarżony G. B. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, która miała zajmować się udaremnianiem i utrudnianiem stwierdzenia przestępnego pochodzenia środków pieniężnych oraz poświadczaniem nieprawdy w dokumentach, podczas gdy sąd nie ustalił jaka miała być rola oskarżonego G. B. w tym procederze (błąd braku),

3. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7, 4, 5§2 KPK w zw. z art. 167 i 193 KPK mogąca mieć wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy, poprzez brak przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu chemii, a co za tym idzie, wyjaśnienia czy na skutek pomieszania oleju rzepakowego lub sojowego z komponentami w postaci rozpuszczalnika lub parafiny uzyska się produkt o parametrach zbliżonych do oleju napędowego, gdy przeprowadzenie i ocena tego dowodu miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a w szczególności powinna prowadzić do ustalenia, jakie ten produkt miała parametry i czy był objęty podatkiem akcyzowym.

Podnosząc wymienione zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie G. B. od popełnienia zarzucanego mu czynu bądź o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu.

Obrońca oskarżonego D. D. (1) adw. K. K. zaskarżył:

1. rozstrzygnięcie zawarte w pkt IV wyroku o uznaniu D. D. (1) za winnego występku z art. 258§1 KK i wymierzeniu mu kary 1 roku pozbawienia wolności,
2. rozstrzygnięcie zawarte w pkt V wyroku o uznaniu D. D. (1) za winnego występku z art. 271§1 i 3 KK w zw. z art. 12 KK w zw. z art. 65 KK i wymierzeniu mu kary 1 roku pozbawienia wolności oraz kary 150 stawek dziennych grzywny po 100 zł. każda,
3. rozstrzygnięcie zawarte w pkt VI wyroku o uznaniu D. D. (1) za winnego występku z art. 299§1 i 5 KK w zw. z art. 12 KK i wymierzeniu mu kary 1 roku pozbawienia wolności,
4. rozstrzygnięcie zawarte w pkt XIV wyroku o wymierzeniu D. D. (1) kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności,
5. rozstrzygnięcie zawarte w pkt XXI wyroku o zasądzeniu od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatków i wymierzeniu opłaty w kwocie 1300 zł.

Apelujący zarzucił wyrokowi:

I. błąd w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść wyroku, polegający na niezasadnym przyjęciu, że D. D. (1) w okresie od 5 sierpnia 2002 r. do grudnia 2007 r. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1), pomimo że w dniu 5 sierpnia 2012 r. (tak w oryginale) osiągnął dopiero wiek 17 lat i do czasu założenia działalności gospodarczej pod nazwą D. D. D. (1), co miało miejsce w 2006 r. wykonywał zlecone mu prace fizyczne na rzecz działalności prowadzonej przez R. B. (1) w ramach firmy (...), a później w ramach firmy (...), nie mając jakiegokolwiek świadomości uczestniczenia w grupie przestępczej,

II. obrazę prawa materialnego, tj. art. 258§1 KK, albowiem sąd bezpodstawnie przyjął, że D. D. (1) brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej lub związku, mającej na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego w okresie od 5 sierpnia 2002 r. do grudnia 2007 r.,

III. obrazę prawa materialnego, tj. art. 271§1 i 3 KK w zw. z art. 12 KK w zw. z art. 65§1 KK, albowiem sąd nietrafnie przyjął, że D. D. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poświadczył nieprawdę w dokumentach – nie mniej niż w 23 paragonach fiskalnych – co do okoliczności mających znaczenie prawne, gdy w rzeczywistości nie zostały przeprowadzone w tej sprawie dowody potwierdzające, że którykolwiek z tych paragonów poświadcza nieprawdę, a nadto – sama ich treść nie ma znaczenia prawnego,

IV. obrazę prawa materialnego, tj. art. 299§1 i 5 KK w zw. z art. 12 KK, gdyż sąd błędnie uznał, że D. D. (1) w porozumieniu z innymi osobami podjął inne czynności, które mogły udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, wykrycie, zajęcie lub orzeczenie przepadku, co do jakichkolwiek środków płatniczych pochodzących z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego, a nadto przypisanego temu oskarżonemu podjęcia innych czynności sąd w zasadzie nie uzasadnił poprzestając na stwierdzeniu, że D. D. (1) wpłacał gotówkę na własny rachunek bankowy tzw. osobisty i z tego rachunku środki przelewał także na własny rachunek bankowy dedykowany dla własnej jednoosobowej działalności gospodarczej,

V. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 KPK, gdyż sąd dowolnie ocenił przeprowadzone dowody w zakresie występków przypisanych oskarżonemu w punktach IV, V i VI wyroku, w tym dowód z jedynie częściowo podtrzymanych wyjaśnień D. D. (1) złożonych w postępowaniu przygotowawczym, pomijając reguły prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego,

VI. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 424§2 KPK, gdyż sąd nie wskazał, jakie okoliczności miał na uwadze wymierzając temu oskarżonemu karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych po 100 zł. każda,

VII. rażąco niewspółmierność kary 1 roku pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu za czyn przypisany mu w pkt IV wyroku zważywszy, że współoskarżonej A. B. za tożsamy występki sąd wymierzył karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

VIII. rażąco niewspółmierność kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności, gdyż w okolicznościach sprawy dotyczących D. D. (1) sąd powinien zastosować zasadę absorpcji oraz orzec o warunkowym zawieszeniu jej wykonania.

Podnosząc wymienione zarzuty apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie D. D. (1) od wszystkich zarzucanych mu przestępstw oraz uchylenie rozstrzygnięć z punktów: XIV, XVIII i XXI wyroku, ewentualnie,
2. o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego M. B. adw. K. C. zaskarżył wyrok w zakresie punktów XII, XV, XVI, XVII, XXI, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na stwierdzeniu, że oskarżony dopuścił się czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia, pomimo poważnych wątpliwości w tym względzie, wynikających ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wnosząc o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu przestępstwa.

Obrońca oskarżonych E. L. i P. O. (1) adw. L. A. zaskarżył wyrok w całości odnośnie do obu oskarżonych, zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że E. L. i P. O. (1) brali udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępstw, w tym nielegalnego obrotu paliwami, udaremniania, utrudniania stwierdzenia przestępstw, poświadczenia nieprawdy w dokumentach bez wskazania dowodów na przypisanie winy obu oskarżonym, w sytuacji gdy takich dowodów w aktach sprawy nie ma,
2. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku, tj. art. 424§1 ust. 1 KPK w zw. z art. 5§2 KPK i art. 7 KPK, polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przy jednoczesnym rozstrzygnięciu wątpliwości na niekorzyść oskarżonych.

W związku z wymienionymi zarzutami, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punktach IX i X części dyspozytywnej i uniewinnienie oskarżonych od popełnienia przypisanych im przestępstw oraz o zmianę wyroku odnośnie oskarżonego E. L. i P. O. (1) w punktach XV, XVI, XVII i XXI przez ich zmianę i uchylenie orzeczeń odnośnie obu oskarżonych.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zważył, co następuje.

Analiza uchybień zarzucanych Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu pozwala na stwierdzenie, że w znacznej części są one tożsame, co pozwala na ich pogrupowanie i łączne omówienie. Zatem, naruszenie prawa do obrony oskarżonego R. B. (1) zarzucono w apelacji wniesionej przez adw. A. H. (1). Błędne ustalenia faktyczne, że R. B. (1) kierował zorganizowaną grupą przestępczą i w konsekwencji niezasadne przypisanie temu oskarżonemu popełnienia występków z art. 258§1 KK zarzucono w apelacji adw. D. M.. Błędne ustalenia faktyczne, że R. B. (1) mieszał oleje jadalne z rozpuszczalnikami zarzucono w apelacji adw. D. M.. Błędne ustalenia, że R. B. (1) prowadził sprzedaż oleju napędowego i opałowego i w związku z tym wystawiał fikcyjne dokumenty księgowe i w konsekwencji niezasadne przypisanie temu oskarżonemu popełnienia występków z art. 271§1 i 3 KK zarzucono w apelacji adw. D. M.. W apelacji adw. J. G. podnosząc zarzut obrazę przepisu art. 271§1 KK stwierdzono zaś, że zachowanie oskarżonego R. B. (1)

powinno być zakwalifikowane jako występki karnoskarbowy z art. 62§2 lub §5 KKS, a nie z art. 271§1 KK. Obrazę przepisu art. 299§1 i 5 KK zarzucono w apelacjach adw. D. M. i adw. J. G..

Odnosnie do zarzutu naruszenia prawa do obrony oskarżonego R. B. (1). W ww. apelacji wskazuje się, że na rozprawie w dniu 26 czerwca 2013 r. adw. A. H. (2), występujący jako substytut adw. A. H. (1), złożył oświadczenie, że z powodu kolizji interesów występujących pomiędzy oskarżonym R. B. (1) a P. O. (1) i E. L. – których obrońcą był w postępowaniu przygotowawczym, nie może sprawować obrony R. B. (1) i nie może wygłosić tzw. mowy obrończej. W tej sytuacji Sąd nie zobowiązał oskarżonego do ustanowienia innego obrońcy dla zagwarantowania oskarżonemu należytego prawa do obrony, co stanowi naruszenie przepisu art. 406§1 KPK w zw. z art. 6 KPK.

Zważyć zatem należy, że adw. A. H. (2) w postępowaniu przygotowawczym był obrońcą P. O. (1) (k. 17073) i E. L. (k. 17134), biorąc udział w czynnościach procesowych wykonywanych z udziałem tego podejrzanego. Pismem z dnia 12.02.2011 r. adw. A. H. (2) zawiadomił Sąd Okręgowy we Wrocławiu, że nie sprawuje już obrony wymienionych oskarżonych (k. 18665). W postępowaniu sądowym obrońcą R. B. (1) był m.in. adw. A. H. (1) (k. 19338). Z powodu długotrwałej choroby nie mógł jednak brać udziału w rozprawach przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, o czym zawiadamiał sąd w wielu pismach (k. 19462,). Z tego powodu, adw. A. H. (1) w dniu 24 kwietnia 2013 r. udzielił adw. A. H. (2) upoważnienia substytucyjnego do obrony R. B. (1) (k. 19545). Na rozprawę w dniu 19 czerwca 2013 r. R. B. (1) stawił się osobiście wraz z drugim obrońcą adw. D. M., który złożył oświadczenie, że wymieniony oskarżony wyraża zgodę na ewentualne wygłoszenie przez niego mowy obrończej za adw. A. H. (2) (k. 19613). Na rozprawie odczytano pismo adw. A. H. (2) z dnia 14 czerwca 2013 r. o odroczenie rozprawy, celem wygłoszenia mowy obrończej (k. 19605). Po wygłoszeniu mowy końcowej przez oskarżyciela publicznego oraz m.in. obrońcę R. B. (1) adw. D. M., przewodniczący uwzględniając m.in. wniosek adw. A. H. (2) zarządził przerwę w rozprawie do dnia 26 czerwca 2013 r. W dniu 26 czerwca 2013 r. adw. A. H. (2) skierował do wym. sądu pismo, w którym poinformował, że analizując akta sprawy ujawnił, że w postępowaniu przygotowawczym sprawował obronę podejrzanych P. O. (1) i E. L., co z uwagi na kolizję interesów pomiędzy wymienionymi a R. B. (1), uniemożliwia mu pełnienie funkcji obrońcy tego oskarżonego. Poinformowano także, że adw. A. H. (1) nadal pozostaje na zwolnieniu lekarskim, załączając kopię pisma Okręgowej Rady Adwokackiej we W. o wyznaczeniu z dniem 16 maja 2013 r. adw. A. H. (2) na podstawie art. 37a ust. 2 ustawy Prawo o adwokaturze zastępcą adw. A. H. (1), niemającego czasowo możliwości wykonywania zawodu (k. 19648). Na rozprawę w dniu 26 czerwca 2013 r. nie stawił się prawidłowo zawiadomiony R. B. (1). Stawił się adw. A. H. (2) (jako substytut adw. A. H. (1)), który złożył oświadczenie, że nie może być obrońcą R. B. (1) przedkładając jednocześnie wymienione pismo z dnia 26 czerwca 2013 r. Przewodniczący zarządził przerwę w rozprawie do dnia 5 lipca 2013 r. Na rozprawę w dniu 5 lipca 2013 r. nie stawił się prawidłowo zawiadomiony R. B. (1) oraz jego obrońcy adw. D. M. i A. H. (1), również prawidłowo zawiadomieni. Stawił się zaś aplikant adwokacki D. S. jako substytut adw. A. H. (2), który oświadczył, że podtrzymuje stanowisko tego obrońcy wyrażone w piśmie z dnia 26 czerwca 2013 r.

W takim stanie rzeczy należy stwierdzić, że art. 6 KPK określa jedno z fundamentalnych praw oskarżonego w procesie karnym, które gwarantowane jest także Konstytucją RP (art. 42 ust. 2) oraz umowami międzynarodowymi (art. 6 ust. 3 lit. c w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 1950 r.; art. 14 ust. 3 lit. d Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych z 1966 r.), a sposób jego realizacji ma wpływ na ocenę procesu karnego i wydanego orzeczenia. Prawo do obrony obejmuje swym zakresem także prawo do ustanowienia obrońcy z wyboru i korzystania z pomocy obrońcy z urzędu. Zrozumiałe jest zatem, że ewentualne naruszenie prawa do obrony także w aspekcie korzystania z pomocy obrońcy rodzi poważne konsekwencje procesowe, poddając w wątpliwość rzetelność procesu karnego. Naruszenie przepisu art. 6 KPK apelujący wiążą z uniemożliwieniem drugiemu obrońcy R. B. (1) wygłoszenia mowy obrończej oraz zamknięciem przewodu sądowego i wydaniem wyroku, co ich zdaniem obraża przepis art. 406§1 KPK w zw. z art. 6 KPK.

Nietrudno zauważyć, że w zaistniałej sytuacji procesowej, w końcowej fazie postępowania w sprawie, jedynie adw. D. M. mógł prawidłowo sprawować funkcję obrońcy R. B. (1). Możliwości tej pozbawiony był drugi obrońca (adw. A. H. (1)), z uwagi na długotrwałą chorobę oraz jego substytut (adw. A. H. (2)), z powodu kolizji interesów pomiędzy tym oskarżonym a oskarżonymi P. O. (1) i E. L.. Prawdą jest, że w zaistniałej sytuacji adw. A. H. (1) nie upoważnił do obrony innego substytutu, co umożliwiłoby wyrażenie procesowego stanowiska w kwestii odpowiedzialności karnej R.

B. (1) także przez drugiego obrońcę. Faktem jest również, że na rozprawie w dniu 5 lipca i 26 czerwca 2013 r. R. B. (1) był nieobecny, a tym samym, nie odniósł się do zaistniałej sytuacji. Z protokołów rozprawy oraz dalszych materiałów zgromadzonych w aktach sprawy nie wynika zaś, aby miał on świadomość, że adw. A. H. (2) nie może sprawować jego obrony. Co prawda, na rozprawie w dniu 19 czerwca 2013 r. R. B. (1) wyraził zgodę na wygłoszenie mowy obrończej za adw. A. H. (2) przez adw. D. M., ale powodem tego były inne niż wskazane wyżej okoliczności. Zwrócić należy uwagę, na jeszcze jedną okoliczność. Otóż, na rozprawie w dniu 19 czerwca 2013 r. pomimo wyrażenia przez oskarżonego R. B. (1) zgody na wygłoszenie przez adw. D. M. mowy obrończej za nieobecnego na rozprawie adw. A. H. (2), sąd a quo przerwał rozprawę m.in. w celu umożliwienia adw. A. H. (2) zabrania głosu. Sąd widział zatem potrzebę wyrażenia końcowego stanowiska także przez drugiego obrońcę R. B. (1). Niekonsekwentne i niezrozumiałe jest więc stanowisko sądu na rozprawie w dniu 5 lipca 2013 r., gdy wiedząc o przeszkodzie w sprawowaniu obrony R. B. (1) przez adw. A. H. (2), wydał wyrok, bez umożliwienia drugiemu obrońcy zabrania końcowego głosu.

Stosownie do art. 85§1 KPK obrońca może prowadzić wspólną obronę kilku oskarżonych tylko w razie niesprzeczności ich interesów. Zakaz zawarty w wymienionym przepisie chroni oskarżonych przed obroną pozorną, sprawowaną przez adwokata uwikłanego w krzyżujące się interesy jego klientów. Zakaz sprawowania obrony w razie sprzeczności interesów oskarżonych „został ustanowiony nie dla wygody sądu ani dla dobra adwokata, lecz w interesie oskarżonego (oskarżonych) oraz wymiaru sprawiedliwości, stając się realną, a nie deklarowaną gwarancją procesową prawa do obrony (Por. S.Zabłocki, Zakaz obrony kilku oskarżonych przez jednego obrońcę w sytuacji kolizyjnej (cz. II), *Palestra* 1993, nr 12, s. 41 i n.).

Nie podlega dyskusji, że po stronie adw. A. H. (1) wystąpiło uchybienie w postaci zaniechania wyznaczenia w roli substytutu innego adwokata. Rzecz jednak w tym, że wymienione uchybienie zaistniało wyłącznie po stronie obrońcy oskarżonego, a jego skutki, polegające na braku obecności obrońcy na ostatniej rozprawie w tej sprawie i niemożności przedstawienia stanowiska w fazie głosów stron (art. 406§1 KPK), obciążyły oskarżonego R. B. (1), pozbawiając go możliwości korzystania z pomocy obrońcy, którego sam ustanowił. R. B. (1) nie brał udziału w rozprawie w dniu 26 czerwca i 5 lipca 2013 r., przez co nie mógł odnieść się do zaistniałej sytuacji procesowej. Prawo oskarżonego do korzystania z pomocy obrońcy (art. 6 KPK) nie może być jednak wyłączone na skutek zaniedbań i uchybień w wykonywaniu obowiązków przez obrońcę. W sytuacji zaistniałej w niniejszej sprawie rzeczą sądu meriti było takie postąpienie, aby oskarżony nie ponosił negatywnych konsekwencji niedopełnienia przez ustanowionego obrońcę lub Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej wymagań określonych w art. 37a ust. 1 i 2 ustawy Prawo o adwokaturze, zważywszy zwłaszcza na końcową fazę postępowania i ostatni termin rozprawy, czego sąd był przecież świadom.

Stanowisko zbieżne z wyrażonym wyżej zajmował Sąd Najwyższy wskazując, iż prawo oskarżonego do korzystania z pomocy obrońcy nie może być wyłączone na skutek zaniedbań i uchybień w wykonywaniu obowiązków przez obrońcę (Zob. wyrok SN z dnia 9 marca 2011 r., II KK 259/10, LEX nr 784270), a także, że nie jest dopuszczalne, aby oskarżony ponosił negatywne konsekwencje w aspekcie prawa do korzystania z pomocy obrońcy, z powodu niewystarczającej dyscypliny po stronie obrońcy (Zob. wyroki SN: z dnia 16 grudnia 2003 r., II KK 123/03, R-OSNKW 2003, poz. 2716; z dnia 21 października 2004 r., II KK 239/04, R-OSNKW 2004, poz. 1883; z dnia 29 października 2009 r., V KK 130/09, Lex 550541).

Sąd pierwszej instancji nie zastosował wobec adw. A. H. (1) środka przewidzianego w art. 20§1 KPK, ale zamknął przewód sądowy i wydał wyrok. Naruszenie przepisu art. 6 KPK polegało więc na tym, że uchybienie w wyznaczeniu zastępstwa procesowego (udzieleniu substytucji) zaistniałe po stronie wymienionego obrońcy oskarżonego R. B. (1) skutkowało pozbawieniem tego skarżonego prawa do skorzystania z pomocy obrońcy na ostatnim terminie rozprawy, co w sytuacji, gdy oskarżony nie brał udziału w tej rozprawie, wyłączało także prawo oskarżonego do wystąpienia jego obrońcy w fazie głosów stron, na którym mógł przedstawić własną ocenę i analizę zarówno materiału dowodowego, jak i zagadnień natury prawnej. Dodać należy, że w realiach niniejszej sprawy, mając na względzie zarzuty ciężące na oskarżonym, zagadnienia dowodowe i prawne nie są proste. W aspekcie korzystania z pomocy obrońcy nie ma znaczenia fakt, że oskarżony nie stawiał się na rozprawę w dniu 5 lipca 2013 r. Prawo do korzystania z pomocy obrońcy unormowane w art. 6 KPK nie jest jednak warunkowane stawiennictwem oskarżonego na rozprawie. W taki też sposób prawo to ujmowane jest w standardach międzynarodowych. W sprawie K. przeciwko Francji (skarga 29731/96,

orzeczenie z dnia 13 lutego 2001 r.) ETPCz stwierdził, że prawo każdego oskarżonego do skutecznej obrony przy pomocy adwokata, jako jedno z fundamentalnych elementów rzetelnego procesu, nie może być ograniczane z tego powodu, iż oskarżony nie jest obecny na rozprawie (Zob. M.A. Nowicki, Nowy Europejski Trybunał Praw Człowieka. Wybór orzeczeń 1999-2004, Zakamycze 2005, s. 745 i nast.). Zważywszy na charakter wskazanego uchybienia nie sposób wykluczyć, że mogło mieć ono istotny wpływ na treść zapadłego wyroku (Zob. wyr. SA w Krakowie z dnia 31 maja 2006 r. II AKa 78/06, KZS 2006/6/78, w którym stwierdzono, że „obraza przepisu o udzieleniu oskarżonemu ostatniego słowa narusza w tak istotny sposób przepisy postępowania, że może mieć to wpływ na treść wyroku i w konsekwencji prowadzić do fikcyjności prawa oskarżonego do rzetelnego procesu, gwarantowanego w art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 3 lit. „c” EKPCz oraz w art. 14 ust. 3 lit. „d” MPPOiP). Konsekwencją stwierdzonego uchybienia jest uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie dotyczącym oskarżonego R. B. (1) i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania. W tym stanie rzeczy bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania wobec wymienionego oskarżonego jest rozpoznanie dalszych uchybień podniesionych w apelacjach.

Odnosnie do apelacji obrońcy A. B., w pierwszej kolejności należy rozpoznać zarzuty dotyczące błędnych ustaleń faktycznych, gdyż dopiero wtedy, gdy fakty istotne dla kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonej zostały ustalone prawidłowo, można ocenić zarzuty dotyczące karnoprawnych ocen zachowania oskarżonej. Zwrócić należy jednak uwagę, że pomimo sformułowania w tej apelacji zarzutów obrazy prawa materialnego, tj. art. 299§1 i 5 KK, w istocie kwestionowane są ustalenia faktyczne leżące u podstaw przypisania oskarżonej przestępstw określonych w wymienionych przepisach. Wskazuje na to sposób ujęcia wymienionych zarzutów, w których wskazuje się, że „takie zachowanie oskarżonej nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 299§1 KK, gdyż oskarżona ww. działaniem nie zmierzała w żaden sposób do ukrywania środków pieniężnych” oraz, że „sąd nie ustalił i nie wykazał, że pomiędzy tymi osobami zachodziła wola przestępczego współdziałania”.

W apelacji podnosi się, że „podmiotowym warunkiem odpowiedzialności za omawiane przestępstwo jest wina umyślna w formie zamiaru bezpośredniego lub quasi-ewentualnego”, a czynność sprawcza „branie udziału” polega na przynależności do grupy, akceptowaniu zasad, które nią rządzą oraz wykonywania poleceń i zadań wskazanych przez osoby stojące w hierarchii grupy odpowiednio wyżej. Istotna jest też identyfikacja członka z grupą. Zwraca się też uwagę, że „branie udziału” polegać może na wspólnych akcjach przestępczych, ich planowaniu, odbywaniu spotkań, uzgadnianiu struktury, wyszukiwaniu kryjówek, a także dzielenie łupów pochodzących z przestępstwa i podejmowaniu czynności mających uniemożliwić wykrycie sprawców. Według apelacji, sąd a quo nie ustalił, czy i jakie polecenia wykonywała A. B. i jakie były między nią a innymi oskarżonymi powiązania. Sąd nie ustalił także jaka była struktura organizacyjna grupy, jakie obowiązywały zasady członkostwa i dyscypliny oraz podział ról, a także, czy oskarżona miała świadomość, że bierze udział w zorganizowanej grupie przestępczej lub, co najmniej, że się z tym godziła. Ponadto, sąd pominął w swoich rozważaniach, że żaden z kontrahentów firmy (...), ani żaden ze świadków nie widział w tej firmie (...).

Wbrew wymienionej apelacji, sąd a quo prawidłowo ustalił, że A. B. brała udział w zorganizowanej grupie przestępczej, którą kierował R. B. (1), a wszystkie – wskazane wyżej kwestie – zostały przez sąd wzięte pod uwagę i rozważone. Na świadomość oskarżonej, że bierze udział w grupie przestępczej wskazuje to, że pomimo braku koncesji na obrót paliwami płynnymi, składała zlecenia zakupu rozpuszczalnika do wyrobów ftalowych, dokonywała wielokrotnych i na znaczne kwoty przelewów pomiędzy rachunkiem firmowym a rachunkiem osobistym, a na podstawie dokumentacji księgowej, do której miała nieograniczony dostęp, miała obraz prowadzonej przez R. B. (1) działalności w ramach firmy (...). Z ewidencji księgowej wynikało bowiem, że R. B. (1) kupował bardzo duże ilości oleju grzewczego, a sprzedawał takie same ilości oleju opałowego, oleju rzepakowego i komponentów do produkcji paliw, tj. rozpuszczalnika do wyrobów ftalowych, parafiny ciekłej i in. Rozliczenie sprzedaży następowało wyłącznie gotówkowo do rąk R. B. (1), a dopiero później środki te były wpłacane przez wymienionego oskarżonego, a także A. B., G. B., E. L. na rachunek ww. firmy, bez identyfikacji transakcji, a jedynie z ogólnym wskazaniem, że dokonywane są tytułem „wpłaty na rachunek”. W taki sposób, na polecenie R. B. (1) oskarżona na swój rachunek osobisty wpłaciła łącznie kwotę 3.465.225,04 zł. Wobec zainteresowania Urzędu Kontroli Skarbowej we W. rozliczeniami podatkowymi firmy

(...) oskarżona na polecenie R. B. (1) zakończyła działalność tej firmy. Mając na uwadze wymienione okoliczności, sąd meriti zasadnie nie dał wiary oskarżonej, że nie brała ona udziału w grupie przestępczej, przyjmując, że akceptowała ona cel działania grupy i zasady organizacyjne w niej obowiązujące, wykonując polecenia oskarżonego R. B. (1). Wbrew apelacji sąd a quo ustalił strukturę organizacyjną grupy, obowiązujące w niej zasady członkostwa i dyscypliny oraz podział ról. Na czele grupy stał R. B. (1), poniżej D. D. (1), a jeszcze niżej powiązani rodzinnie z nimi: A. B., G. B., P. O. (1), E. L.. Polecenia związane z działalnością grupy, dotyczące zakupu i sprzedaży paliwa, jego dystrybucji, rozliczeń finansowych wydawał R. B. (1), a wskazane osoby je wykonywały. Zdaniem sądu odwoławczego, sąd pierwszej instancji zasadnie uznał, że oskarżona A. B. brała udział w zorganizowanej grupie przestępczej, przypisując jej popełnienie przestępstwa z art. 258§1 KK.

W wymienionej apelacji wskazuje się również, że sąd meriti błędnie ustalił, że A. B. w ramach firmy (...) prowadziła sprzedaż oleju napędowego i opałowego, co jest następstwem nierozważenia stanu prawnego obowiązującego w latach 2001 – 2008. Wskazuje się, że na sprzedaż oleju opałowego ciężkiego, oleju opałowego (...) parafiny, rozpuszczalnika (...), oleju sojowego, rzepakowego oraz oleju grzewczego T. w latach 2001 – 2008 nie była wymagana koncesja, a takie produkty były sprzedawane przez oskarżoną.

Odnosząc się do wymienionego zarzutu należy stwierdzić, że w sprawie nie jest kwestionowane to, że w urządzeniach księgowych firmy (...) zaewidencjonowane zostały dowody księgowe wskazujące na sprzedaż wymienionych wyżej produktów, których obrót nie wymagał koncesji. Istotą zarzutu aktu oskarżenia, a następnie przypisanego oskarżonej przestępstwa jest zaś branie udziału w grupie przestępczej zajmującej się nielegalnym obrotem paliwami płynnymi. Pomimo braku stosownej koncesji, w ramach wymienionej firmy prowadzony był bowiem obrót olejem opałowym i napędowym, a także paliwem powstałym ze zmieszania olei jadalnych (rzepakowego, sojowego) z różnymi komponentami (rozsuszczałnikami, parafiną). Dla ukrycia rzeczywistej, faktycznie prowadzonej działalności, fałszowane były dowody księgowe. Zatem okoliczność, że obrót produktami wskazanymi w apelacji nie był koncesjonowany nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, jakie wymienionej okoliczności przypisuje się w apelacji.

Odnosząc się do zarzutów obrazy przepisu art. 299§1 i 5 KK oraz art. 424 KPK w apelacji podnosi się, że A. B. nie zmierzała do ukrywania środków pieniężnych, a więc po jej stronie występował brak woli udaremniania lub znacznego utrudniania identyfikacji środków pieniężnych. Poza tym, sąd nie wskazał jakie przychody firmy (...) pochodziły z „nielegalnego obrotu paliwami” oraz na czym polegało przestępcze zachowanie oskarżonej, skoro wymienioną firmą w rzeczywistości kierował R. B. (1). Ponadto, sąd nie wykazał, aby pomiędzy A. B. a innymi oskarżonymi zachodziła wola przestępczego współdziałania w ukryciu wymienionych środków pieniężnych.

Zarzuty te okazały się nieuzasadnione. Sąd Okręgowy we Wrocławiu trafnie ustalił i jasno wyraził to w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że przyjęty przez oskarżonych (w tym A. B.) sposób obrotu pieniędzmi polegający na rozliczaniu się z nabywcami sprzedawanego paliwa wyłącznie gotówką, a następnie wpłacanie jej na osobiste rachunki bankowe, skąd dopiero wymienione środki były przelewane na rachunek bankowy (firmowy) sp. (...) - (...), miał utrudnić wykrycie przestępnego pochodzenia tych środków (s. 134 uzasadnienia wyroku). W taki właśnie sposób oskarżeni R. i A. B. oraz D. D. (1) zamierzali zalegalizować pieniądze uzyskane z nielegalnej sprzedaży oleju napędowego i sprzedaży tzw. mieszanego oleju (s. 135 uzasadnienia wyroku). Nie może przy tym budzić wątpliwości, że wymienione środki płatnicze pochodziły z korzyści związanych z popełnieniem czynów zabronionych. Kierowanie przez R. B. (1) zorganizowaną grupą przestępczą oraz udział w niej A. B. i D. D. (1), a także fałszowanie przez R. B. (1) i D. D. (1) dowodów sprzedaży ww. olejów stanowią czyny zabronione określone w art. 258§3 KK i art. 258§1 KK, 271§1 i 3 KK w zw. z art. 12 KK w zw. z art. 65§1 KK. Z popełnieniem wymienionych przestępstw związane są korzyści uzyskane przez oskarżonych, stanowiące tzw. owoce tych przestępstw. Mówiąc inaczej, gdyby oskarżeni nie popełnili tych przestępstw, rzeczonych korzyści nie uzyskaliby. Następnie A. B. podjęła szereg czynności bankowych polegających na wpłacie gotówki na swój rachunek osobisty i przelewach z tego rachunku na rachunek firmy (...), z którego R. B. (1) dokonywał kolejnych przelewów na rachunki różnych podmiotów gospodarczych. Z chwilą wpłaty gotówki, czyli pieniądza obiegowego na rachunek osobisty oskarżonej nastąpiła zmiana postaci pieniądza – z obiegowego na środek płatniczy w postaci tzw. pieniądza bankowego, czyli tzw. konwersja „owoców przestępstwa”. W stosunku do pieniądza

bankowego oskarżona podjęła kolejne czynności, polegające na jego transferze na rachunek firmy (...). Z tego zaś rachunku R. B. (1) dokonywał przelewów na rzecz wierzycieli ww. spółki. Pieniądze w gotówce, które pierwotnie stanowiły bezprawnie uzyskaną korzyść z popełnionego przestępstwa, na skutek działań oskarżonej, wprowadzane były do obrotu gospodarczego (handlowego) jako środki finansowe sp. (...) - (...). Dzięki zachowaniu oskarżonej to, co pierwotnie miało postać „brudnych pieniędzy”, uzyskało postać „czystych”, a więc takich, które można było wprowadzić do obrotu (Zob. A.Golonka, Prawnokarne zagadnienia wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, Rzeszów 2008, s. 11 i n.; W.Jasiński, Pranie brudnych pieniędzy, Warszawa 1998, s. 11 i n.; E.Pływaczewski, Pranie brudnych pieniędzy nowym wyzwaniem dla systemu ekonomiczno-finansowego w Polsce, [w:] Proceder pranie brudnych pieniędzy. Studia i materiały pod red. E.Pływaczewskiego, Toruń 1993, s. 17-18; M.Prengel, Środki zwalczania przestępczości prania pieniędzy w ujęciu prawnoporównawczym, Toruń 2003, s. 95 i n. J.W.Wójcik, Pranie pieniędzy. Kryminologiczna i kryminalistyczna ocena transakcji podejranych, Warszawa 2002, s. 42 i n.).

W sekwencji czynności opisanych w stronie przedmiotowej typu czynu zabronionego określonego w art. 299§1 KK wypełnione zostały zatem wszystkie elementy. Po pierwsze, został popełniony czyn zabroniony (przestępstwa określone w art. 258§1 i 3 KK oraz w art. 271§1 i 3 KK w zw. z art. 12 KK w zw. z art. 65§1 KK). Po drugie, z popełnieniem tego czynu związane były korzyści (pieniądz obiegowy, czyli tzw. gotówka). Po trzecie, z tych korzyści pochodziły środki płatnicze (pieniądz bankowy na rachunku osobistym oskarżonej). Po czwarte, w stosunku do owych środków płatniczych podjęte zostały czynności sprawcze (przelew na rachunek sp. (...) - (...), a następnie przelew na rachunek wierzycieli tej spółki). Nie ma wątpliwości, że czynności te mogły znacznie utrudnić stwierdzenie przestępnego pochodzenia środków płatniczych zapisanych na rachunku osobistym oskarżonej. Nie ma też wątpliwości, że wymienionych czynności A. B. dokonywała umyślnie, działając w porozumieniu z R. B. (1) i D. D. (1). Mając na względzie powyższe okoliczności należy stwierdzić, że sąd a quo nie uchybił wskazanym w apelacji przepisom prawa materialnego i procesowego, w konsekwencji czego, podniesione zarzuty uznać należy za niezasadne.

Przechodząc do apelacji pochodzącej od oskarżonego G. B., już na wstępie należy powiedzieć, że są one niezasadne w stopniu oczywistym. Wbrew twierdzeniom zawartym w tej apelacji, sąd meriti ustalił, a sąd odwoławczy aprobuje te ustalenia, że 1. G. B. w okresie od sierpnia 2002 r. do grudnia 2007 r. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1), mając świadomość istnienia takiej grupy, swojej roli w tej grupie i czynności wykonywanych na jej rzecz, 2. G. B. był obecny przy mieszaniu oleju rzepakowego lub sojowego z rozpuszczalnikami, dopuszczając się procederu tzw. blendowania, 3. G. B. pełnił czynną rolę w grupie. Sąd Okręgowy we Wrocławiu ustalił bowiem, że G. B. poszukiwał dostawców rozpuszczalnika, którym składał też zamówienia na zakup oraz odbiorców produktów (towarów) wytworzonych przez R. B. (1), sprzedawał też paliwo bezpośrednio z dystrybutora, a także wpłacał uzyskaną ze sprzedaży tych towarów gotówkę na osobisty rachunek bankowy A. B. (s. 111-112 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Przytoczyć w tym miejscu można następujące wyjaśnienia tego oskarżonego znajdujące się na k. 17240 w tomie 87 „orientowałem się, że R. B. (1) zajmował się handlem olejami. Z tego, co mi R. opowiadał zamawiał on hurtowo olej w rafinerii i sprzedawał dalej swoim klientom. Pracowałem u R. jako kierowca. Przyjeżdżałem na bazę, zabierałem załadowany samochód i jechałem do klienta. Po rozładunku wracałem do bazy do O.. Do klientów wiozłem głównie olej napędowy, chyba raz olej opałowy. Kilka razy widziałem, jak do bazy przyjeżdżało duże auto z rafinerii z olejem, który był przepompowywany do pojemników w magazynie. Jeździłem też po okolicznych wioskach i szukałem klientów na olej” oraz stwierdzenie P. O. (1) (k. 17066, tom 86), że „w procederze brał udział brat R. – G. B.”. Okoliczność, czy G. B. był zatrudniony przez R. B. (1), czy też wykonywał dla niego jedynie prace porządkowe, nie ma znaczenia z punktu widzenia przypisania mu udziału w grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1), choć przytoczone wyżej wyjaśnienia tego oskarżonego potwierdzają prawidłowość ustalenia tej kwestii przez sąd meriti. Istotne znaczenie ma zaś to, że G. B. miał świadomość istnienia takiej grupy, z działalnością której identyfikował się jako jej członek, wykonując w ramach działalności grupy różne czynności. Dla karnoprawnego wartościowania zachowania wymienionego oskarżonego nie miało znaczenia także to, że sąd nie ustalił na ile mieszanina oleju rzepakowego lub sojowego z rozpuszczalnikiem była zbliżona do oleju napędowego. Dla ustalenia, że taka mieszanina nie jest olejem napędowym całkowicie zbędne było powołanie biegłego określonej specjalności (co podnosi się w

apelacji), gdyż wystarczające jest doświadczenie życiowe i tzw. zdrowy rozsądek. Faktem (ustaleniem zgodnym z rzeczywistością) jest natomiast to, że taką mieszaninę (...) B. sprzedawał jako olej napędowy.

Za niezasadne należy uznać także zarzuty i wnioski zawarte w apelacji D. D. (1). Okoliczność, że wymieniony oskarżony w 2002 r. miał dopiero 17 lat i w tym czasie wykonywał drobne prace fizyczne zlecone przez R. B. (1) w ramach sp. A., a później w ramach sp. (...) - (...), nie stoi na przeszkodzie przyjęciu, że brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1). Takiemu ustaleniu nie przeczy również to, że sąd a quo nie wskazał precyzyjnie okresu czasu, w którym R. B. (1) wtajemniczył go w działalność przestępczą. Jak powiedziano już wcześniej, dla przypisania D. D. (1) przestępstwa z art. 258§1 KK istotne znaczenie ma świadomość istnienia takiej grupy, chęć brania w niej udziału, identyfikowanie się z działalnością grupy oraz wykonywanie, a w każdym razie gotowość wykonania na jej rzecz określonych czynności. Zważyć więc należy, że w 2002 r. siedziba sp. A. mieściła się w G., gdzie R. B. (1) wynajął dom z placem i pomieszczeniami gospodarczymi. Na terenie tej posesji zamontował co najmniej 50 zbiorników na paliwo o pojemności 1000 litrów każdy, które zostały podłączone do dystrybutorów. W firmie tej pracowali bracia R. i G. B., A. D. – będąca dziewczyną, narzeczoną a następnie żoną R. B. (1), jej brat D. D. (1). Doświadczenie życiowe wskazuje, że w wymienionych okolicznościach D. D. (1) od 2002 r. miał świadomość nielegalnie prowadzonej przez R. B. (1) działalności, którą akceptował. Istotnego znaczenia nie ma przy tym okoliczność, że w 2004 i 2005 r. zatrudniony był na stanowisku pracownika ochrony. Stąd prawidłowe i zasadne jest przyjęcie przez sąd pierwszej instancji, że D. D. (1) wyczerpał ustawowe znamiona typu czynu z art. 258§1 KK. Przytoczyć można w tym miejscu wyjaśnienia P. O. (1), że „D. D. (1) sprzedawał paliwo przeważnie do kanistrów. Miało czerwony kolor i było o połowę tańsze od oleju napędowego. Rolnicy chętnie je kupowali. D. i B. wystawiali paragony z kasy fiskalnej, z których wynikało, że jest to olej opałowy. Rolnik wystawiał im oświadczenie, że kupiony olej wykorzysta do ogrzewania. Widziałem takie oświadczenia. W rzeczywistości na takim oleju jeździł sprzęt rolniczy. D. był prawą ręką B.. Po jakimś czasie R. zaczął sprowadzać olej rzepakowy oraz coś śmierdzącego, jak kwas czy rozpuszczalnik. Widziałem jak R. mieszał olej rzepakowy z tym kwasem. Robił to razem z D.. Dla mnie było oczywiste, że B. i D. robią lewe paliwo. Takie paliwo woziłem do odbiorców” (k. 17066, tom 86).

Nieuprawniony jest zawarty w apelacji D. D. (1) zarzut obrazu przepisu art. 271§1 i 3 KK w zw. z art. 12 KK w zw. z art. 65§1 KK.

Przede wszystkim należy stwierdzić, że sąd a quo prawidłowo ustalił, że wymieniony oskarżony, działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. (1) wystawił 23 paragony fiskalne na łączną kwotę 869.962,40 zł. poświadczając w nich nieprawdę co do nazwy sprzedanego produktu. Z uwagi na formę sprawczą popełnionego przestępstwa bezzasadne są uwagi zawarte w apelacji, że nie da się wykluczyć, że to R. B. (1) wystawił owe paragony. Zresztą D. D. (1) przyznał, że „firma (...) kupowała olej rzepakowy i rozpuszczalniki. Dostawcą rozpuszczalników był R. B. (2). Klientów, którzy kupowali towar od D.-u załatwiał R.. Olej i rozpuszczalniki były zlewane do mauzerów i mieszane. Wiedziałem o tym. Klienci D.-u przyjeżdżali cysternami i kupowali tą mieszaninę. Otrzymywali paragony, z których wynikało, że kupili olej rzepakowy bądź rozpuszczalnik” (k. 16808, tom 85). Wymienione fakty potwierdził D. W., który zeznał, że „w lipcu 2005 r. R. B. (1) powiedział mi, że nasza współpraca ma polegać na przewozie oleju rzepakowego do firmy (...). Wiem, że mieszał on ten olej z parafiną. Na litrze blendowanego paliwa zarabiał on 30 groszy. Jesienią 2005 r. poznałem u B. D. D. (1). Pomagał on w zlewaniu oleju z cystern. Dla D. woziłem parafinę oraz jakiś rozpuszczalnik” (k. 17016, tom 86). Wymienione fakty potwierdziła także B. B., która zeznała, że „na przełomie czerwca i lipca 2005 r. zaczęłam sprzedawać rozpuszczalniki do wyrobów ftalowych firmie (...), a od lutego 2006 r. firmie (...). Było takie zdarzenie, że kierowca z rozpuszczalnikiem pojechał do firmy (...) i zadzwonił do syna, że D. D. (1) każe mu wlewać rozpuszczalnik do pojemnika, w którym znajdowała się już jakaś ciecz. Po tym zdarzeniu syn mówił, że tamci coś kombinują” (k. 17312, tom 87).

Sąd meriti trafnie też wykazał, że paragon fiskalny jako dokument mający znaczenie prawne stanowi przedmiot wykonawczy w przestępstwie z art. 271§1 KK, a także to, że przestępcza działalność oskarżonego nie stanowiła zamachu na obowiązki podatkowe, ale wyłącznie na obrót dokumentami (s. 126-127 uzasadnienia wyroku).

Niezasadny okazał się zarzut obrazy przepisu art. 299§1 KK. Chybione jest twierdzenie, że wpłacanie przez D. D. (1) gotówki stanowiącej korzyść z popełnionych przez niego przestępstw na osobisty rachunek bankowy, następnie przelewanie środków płatniczych z tego rachunku na rachunek sp. D. i w końcu przelewanie środków z rachunku sp. D. na rachunki wierzycieli tej spółki, nie wypełnia ustawowych znamion typu czynu określonego w art. 299§1 KK. Przeciwnie, tak samo jak w wypadku A. B., sekwencja ww. czynności wskazuje, że pierwotnie „brudny pieniądz”, który D. D. (1) wpłacał na swój rachunek osobisty, dzięki podjęciu przez niego dalszych czynności uzyskiwał walor „czystego pieniądza”, którym można było spłacać zobowiązania wobec wierzycieli. Trafnie więc stwierdził sąd a quo, że oskarżony w procedurze tzw. prania pieniędzy zalegalizował korzyść majątkową związaną z popełnionym czynem zabronionym.

Nietrafny jest zarzut, że podlegająca „praniu” korzyść z przestępstwa stanowi równowartość niewpłaconego podatku akcyzowego i podatku VAT. Oskarżonemu D. D. (1), ani komukolwiek ze współoskarżonych nie zarzucono, ani nie przypisano popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego. D. D. (1) przypisano zaś popełnienie przestępstwa udziału w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1), tj. przestępstwo z art. 258§1 KK i tzw. poświadczenie nieprawdy w dokumentach księgowych, tj. przestępstwo z art. 271§1 KK w zw. z art. 12 KK w zw. z art. 65§1 KK. To z popełnieniem tych przestępstw związane są korzyści uzyskane przez wymienionego oskarżonego.

Natomiast w apelacji trafnie podniesiono, że oskarżony swoim zachowaniem nie wyczerpał ustawowych znamion typu czynu z art. 299§5 KK. Przypomnieć więc należy, że warunkiem przypisania sprawcy czynu z art. 299§5 KK jest ustalenie, że czynu z art. 299§1 lub 2 KK dopuścił się działając w porozumieniu z innymi osobami, a więc z co najmniej dwoma osobami. Z ustaleń dokonanych przez sąd meriti wynika, że przy popełnieniu przestępstwa z art. 299§1 KK D. D. (1) działał w porozumieniu jedynie z R. B. (1) (s. 60-62 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Co prawda, sąd ustalił, że na rachunek osobisty oskarżonego wpłat gotówkowych dokonywali także R. S., M. G. i R. B. (2), ale brakuje ustaleń, że D. D. (1) działał z nimi w porozumieniu. W konsekwencji, należało zmienić zaskarżony wyrok w punkcie VI części dyspozytywnej w ten sposób, że za podstawę skazania i podstawę wymiaru kary przyjąć przepis art. 299§1 KK. Przypisując D. D. (1) przestępstwo z art. 299§1 KK zamiast przestępstwa z art. 299§1 i 5 KK należało temu oskarżonemu wymierzyć na nowo karę. W tym względzie, sąd odwoławczy akceptując stanowisko sądu pierwszej instancji co do podstaw wymiaru kary wymienionej temu oskarżonemu, za czyn z art. 299§1 KK wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. W konsekwencji tego wymierzono D. D. (1) „nową” karę łączną w wymiarze 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Oczywiście niezasadny jest zarzut obrazy art. 7 KPK. Twierdzenie, że zasada swobodnej oceny dowodów została naruszona, gdyż sąd ustalając fakty relewantne dla odpowiedzialności D. D. (1) powoływał się na jego wyjaśnienia złożone w postępowaniu przygotowawczym, które w znacznej części nie zostały podtrzymane na rozprawie głównej, świadczy o nierozumieniu rzeczowej zasady. Istotą tej zasady jest zaś swobodna ocena wszystkich ujawnionych dowodów, a nie jedynie określonych, wybranych dowodów. Stąd, zasada nie wprowadza jakościowego rozróżnienia pomiędzy ujawnionymi dowodami, stosownie do którego dowody uzyskane na rozprawie głównej są „lepsze”, a dowody uzyskane w śledztwie „gorsze”. Stanowisko prezentowane w apelacji hołduje zaś zasadzie legalnej oceny dowodów, która nie obowiązuje w polskim procesie karnym.

Niezasadne okazały się także zarzuty apelacji co do rażącej surowości kar wymierzonych D. D. (1). Okoliczności leżące u podstaw tych zarzutów zostały wzięte pod uwagę przez sąd meriti i uwzględnione w sposób adekwatny, proporcjonalny do stopnia winy oskarżonego i szkodliwości społecznej przypisanych mu przestępstw.

Przechodząc do apelacji oskarżonego M. B. należy stwierdzić, że i w tym wypadku zarzut i wniosek są niezasadne. Podnosi się w niej, że sąd a quo nie uczynił żadnych konkretnych ustaleń, co do czynności przypisanych oskarżonemu, które nazywa „transakcją nabycia” lub „dostarczeniem”. Brakuje też ustaleń co do tego, ile konkretnie oleju napędowego i opałowego dostarczył oskarżony R. B. (1), a także odnośnie do roli i zadań przewidzianych dla oskarżonego w ramach działalności zorganizowanej grupy przestępczej kierowanej przez R. B. (1), poza stwierdzeniem, że dostawy oleju dokonywane przez M. B. nie były dokumentowane. Brakuje też ustaleń co do tego skąd pochodziło paliwo dostarczane przez M. B.. Zważyć więc należy, że temu oskarżonemu

przypisane zostało przestępstwo z art. 258§1 KK polegające na braniu udziału w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1), mającej na celu m.in. popełnianie przestępstw powszechnych związanych z nielegalnym obrotem paliwami płynnymi, udaremnianiem i utrudnianiem stwierdzenia przestępnego pochodzenia korzyści uzyskanej z tej działalności i fałszowaniem dokumentów księgowych. Sąd Okręgowy we Wrocławiu na s. 112 – 115 uzasadnienia zaskarżonego wyroku podał okoliczności przemawiające za przypisaniem oskarżonemu ww. przestępstwa, wyczerpująco i przekonująco motywując swoje stanowisko. Zatem, M. B. będąc świadomy tego, że R. B. (1) i D. D. (1) nie mając stosownych zezwoleń prowadzą reglamentowaną działalność gospodarczą, co dokonywany przez nich obrót paliwem czyniło niezgodnym z prawem (nielegalnym), zgodził się na udział w grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1) i wykonywać zadania polegające na dostarczaniu oleju napędowego i opałowego, bez wymaganego prawem udokumentowania tych transakcji. Okoliczność, że wymieniony oskarżony dostarczał rzeczne oleje nie budzi wątpliwości i nie jest kwestionowana także w apelacji. Natomiast źródło pochodzenia olejów nie ma istotnego znaczenia dla przypisania M. B. przestępstwa z art. 258§1 KK, podobnie jak wskazanie precyzyjnej ilości dostarczonego oleju, tym bardziej, że dostawy te, czy inaczej transakcje nie były udokumentowane.

Niezasadna w stopniu oczywistym okazała się także apelacja oskarżonych P. O. (1) i E. L.. Wskazuje się w niej na brak dowodów na ustalenie, że ww. oskarżeni brali udział w grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1). Sąd nie uwzględnił tego, że oskarżeni pozostając w stosunku pracy wykonywali określone czynności, za co otrzymywali wynagrodzenie. Poza tym nie odnosili innych korzyści, zaś ich podejrzenia i przypuszczenia nie pozwalają na przyjęcie, że „zaakceptowali podział ról w celu realizacji przestępstwa”. Ponieważ sąd nie wskazał faktów, które uznał za udowodnione, świadczy to o naruszeniu przepisów prawa procesowego z art. 424§1 pkt 1 KPK w zw. z art. 5§2 KPK i art. 7 KPK. Wyrok zapadł na podstawie dowolnie ocenionych dowodów, w dodatku z obrazą art. 5§2 KPK, gdyż wykonywanie czynności w ramach stosunku pracy nie może dawać podstawy do przyjęcia, że pracownik działa w zorganizowanej grupie przestępczej, a pieniądze otrzymywane od klientów i wpłacane na konto wskazane przez pracodawcę nie może być uznane za działalność przestępczą.

Przypomnieć więc należy, że obu oskarżonym przypisane zostało przestępstwo z art. 258§1 KK polegające na braniu udziału w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez R. B. (1), mającej na celu m.in. popełnianie przestępstw powszechnych związanych z nielegalnym obrotem paliwami płynnymi, udaremnianiem i utrudnianiem stwierdzenia przestępnego pochodzenia korzyści uzyskanej z tej działalności i fałszowaniem dokumentów księgowych. Podstawą przypisania wymienionego przestępstwa były m.in. dowody z wyjaśnień P. O. (1), który podał, że „pracując w sp. A. w bazie w G. R. B. (1) i D. D. (1) sprzedawali paliwo bezpośrednio do kanistrów i baków samochodów (przy braku koncesji na obrót olejem napędowym). Razem z E. L. rozwoziłem też paliwo rolnikom, na co R. B. (1) i D. D. (1) wystawiali paragony fiskalne, z których wynikało, że sprzedawany był olej opałowy. Jednocześnie rolnicy podpisywali oświadczenia, że kupiony przez nich olej wykorzystany będzie wyłącznie do celów grzewczych. W rzeczywistości na tym oleju jeździł sprzęt rolniczy. Że jest to działalność nielegalna zorientowałem się w 2005 r., gdy B. przeniósł firmę do O.. W firmie (...) mieszano oleje roślinne z rozpuszczalnikami. Widziałem jak R. B. (1) razem z D. D. (1) mieszały w mauzerze olej rzepakowy z kwasem. Było dla mnie oczywiste, że robią oni lewe paliwo. Na polecenie B., a czasem D. woziłem z ojczymem E. L. lewe paliwo rolnikom. Jego udział polegał na tym, że szukał odbiorców towaru dla B.. Rolnikom wydawano paragony fiskalne, z których wynikało, że nabywali olej rzepakowy, gdy w rzeczywistości było to lewe paliwo. Od odbiorców brałem gotówkę, którą kilka razy na polecenie B. wpłaciłem w banku na osobiste konto A. B.”.

Oceniając wyżej wymienione i dalsze dowody ujawnione w sprawie sąd a quo trafnie uznał, że obaj oskarżeni mieli świadomość, że R. B. (1) razem z D. D. (1) i G. B. mieszają oleje jadalne z komponentami oraz, że „biorą udział w procesie legalizacji pieniędzy uzyskanych przez R. B. (1) w toku prowadzonej przez niego działalności” (s. 110 uzasadnienia wyroku). Akcentowanie zaś w apelacji, że oskarżeni wykonywali czynności w ramach stosunku, co „nie może dawać podstawy do przyjęcia, że pracownik działa w zorganizowanej grupie przestępczej”, nie wytrzymuje krytyki, gdyż nie dopuszcza możliwości działania w przedsiębiorstwie grupy przestępczej popełniającej czyny karalne. Bezzasadne są zatem podniesione w tzw. sentencji apelacji i w jej uzasadnieniu zarzuty obrazy przepisów postępowania i błędu w ustaleniach faktycznych.

Mając na względzie przedstawione wyżej okoliczności, orzeczono jak w wyroku.